

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش :
حسابداری

عنوان :

تأثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام

استاد راهنما :
دکتر زهرا لشکری

استاد مشاور :
دکتر افسانه توانگر

پژوهشگر :
بتول فرضعلی زاده

تابستان ۱۳۹۲

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب بتول فرضعلی زاده دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۱۰۶۸۸۵۹ در رشته حسابداری که در تاریخ ۹۲/۶/۲۷ از پایان نامه خود تحت عنوان :

تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام

با کسب نمره ۱۹/۲۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب،

ثبت اختراع و از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: بتول فرضعلی زاده

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ: ۹۲/۶/۲۷

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای/خانم بتول فرضعلی زاده از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره بحروف نوزده و بیست و پنج و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما :

تقدیم به :

سه وجود مقدس

پدرم

مادرم

همسرم

برپاس قدردانی از قلبهای آکنده از عشق

و معرفتشان

که محیطی سرشار از

سلامت، امنیت، آرامش و آسایش

برایم فراهم آورده اند.

تشکر و قدردانی :

به مصداق «من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق» بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه سرکار خانم دکتر زهرا لشکری و دکتر افسانه توانگر که با کرامتی چون خورشید ، سرزمین دل را روشنی بخشیدند و گلشن سرای علم و دانش را با راهنمایی های کارساز و سازنده بارور ساختند، تقدیر و تشکر نمایم.

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۹۱۵۹۱۲۰۲۷
عنوان پایان نامه: تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریان نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام		
نام و نام خانوادگی دانشجو: بتول فرضعلی زاده	تاریخ شروع پایان نامه: ۹۱/۹/۲۸	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۲/۶/۲۷
شماره دانشجویی: ۸۸۱۰۶۸۸۵۹	رشته تحصیلی: حسابداری	
استاد / استادان راهنما: دکتر زهرا لشکری استاد/استادان مشاور: دکتر افسانه توانگر		
آدرس و شماره تلفن: اردبیل - مشکین شهر - خ شهدا - ک سرو - پلاک ۱۹ . ۰۴۵۲۵۲۲۵۲۲۰		
چکیده: یکی از فرضیات اصلی تئوری نمایندگی این است که مدیران شرکت «کارگزاران» و سهامداران «کارگزار» تضاد منافع دارند و مدیران لزوماً به نفع سهامداران تصمیم نمی گیرند، بنابراین این پژوهش به بررسی تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریان نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام می پردازد. در این تحقیق تعداد ۱۲۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۶-۱۳۹۰ بررسی شده است. جهت آزمون فرضیه ها از مدل رگرسیون لجستیک استفاده شده، یافته های پژوهش نشان می دهد که عدم شفافیت سود و حساسیت جریان نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام تاثیر مثبت و معناداری دارد. همچنین نتایج آزمون تفاوت نشان می دهد که عدم شفافیت سود و حساسیت جریان نقدی عملیاتی در زمانی که احتمال سقوط قیمت سهام وجود دارد بیشتر است، نسبت به زمانی که ریسک کاهش قیمت سهام وجود ندارد. کلمات کلیدی: عدم شفافیت سود، حساسیت جریان نقدی عملیاتی، ریسک کاهش قیمت سهام		

مناسب است

تاریخ و امضاء:

مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات پژوهش	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۲-۱- تشریح و نظن مساله	۲
۳-۱- ضرورت انجام تحقیق	۵
۴-۱- پرسش تحقیق	۵
۵-۱- اهداف تحقیق	۶
۱-۵-۱- اهداف علمی تحقیق	۶
۲-۵-۱- اهداف کاربردی تحقیق	۶
۶-۱- تبیین فرضیه های تحقیق	۶
۷-۱- قلمرو تحقیق	۷
۱-۷-۱- قلمرو موضوعی تحقیق	۷
۲-۷-۱- قلمرو زمانی انجام تحقیق	۷
۳-۷-۱- قلمرو مکانی تحقیق	۷
۸-۱- تعریف مفاهیم و متغی های تحقیق	۷
۹-۱- ساختار کاری تحقیق	۸
۱۰-۱- خلاصه فصل	۸
فصل دوم: مروری بر ادبیت و بستره تحقیق	۹
۱-۲- مقدمه	۱۰
۲-۲- تحلیلی جریانه های نقدی	۱۰
۳-۲- اهمیت وجه نقد در تصمیم گیری استفاده کنندگان صورتهای مالی	۱۱
۴-۲- مفهوم نگهداری وجوه نقد مورد انتظار (مطلوب)	۱۲
۵-۲- نوسان پذیری جریان وجه نقد	۱۴
۶-۲- حساسیت جریان نقدی	۱۵
۷-۲- شفافیت	۱۷
۸-۲- اندازه گیری عدم شفافیت	۲۰
۹-۲- سطوح مربوط به شفافیت و عدم شفافیت	۲۳

۲۵	۱۰-۲-عدم شفافیت
۲۷	۱۱-۲-تعریفی از ریسک
۲۸	۱۲-۲-انواع ریسک
۲۹	۱-۱۲-۲-ریسک غی ریسک
۲۹	۲-۱۲-۲-ریسک
۳۰	۱-۲-۱۲-۲-ریسک بزرگتری در برابر ریسک
۳۱	۲-۲-۱۲-۲-ضریب بتا بعنوان شاخص ریسک
۳۲	۱۳-۲-تخمین بتای تاریخی
۳۳	۱-۱۳-۲-صحت بتای تاریخی
۳۴	۱۴-۲-بتای اساسی
۳۵	۱۵-۲-ثبات ضریب β بعنوان شاخص ریسک
۳۶	۱۶-۲-ریسکهای ناشی از شرکت
۳۶	۱-۱۶-۲-ریسک تجاری
۳۷	۱-۱-۱۶-۲-عوامل موثر در ریسک تجاری
۳۷	۲-۱۶-۲-ریسک مالی
۳۸	۳-۱۶-۲-ریسک ورشکستگی
۳۸	۴-۱۶-۲-ریسک کاهش قیمت سهام
۳۹	۱۷-۲-عدم شفافیت سود، حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی و ریسک کاهش قیمت سهام
۴۲	۱۸-۲-مدل مفهومی تحقیق
۴۲	۱۹-۲-بشریحی تحقیق
۴۲	۱-۱۹-۲-بشریحی خارجی تحقیق
۴۶	۲-۱۹-۲-بشریحی داخلی
۴۹	۲۰-۲-نگاره ای از خلاصه تحقیقات انجام شده
۵۳	فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۵۴	۱-۳-مقدمه
۵۴	۲-۳-روش تحقیق
۵۵	۳-۳-جامعه و نمونه آماری تحقیق
۵۵	۱-۳-۳-روش نمونه گیری

۵۶	۴-۳ فرضیه های تحقیق
۵۷	۵-۳ مراحل عمومی آزمون فرض آماری
۵۸	۶-۳ ابزار جمع آوری داده های مورد نظر تحقیق
۵۸	۷-۳ قلمرو تحقیق
۵۸	۱-۷-۳ قلمرو موضوعی تحقیق
۵۹	۲-۷-۳ قلمرو زمانی انجام تحقیق
۵۹	۳-۷-۳ قلمرو مکانی تحقیق
۵۹	۸-۳ روش ها و ابزار تجزی و تحلی داده ها
۵۹	۹-۳ متغی های تحقیق و تعاریف عملی آنها
۶۰	۱-۹-۳ متغی وابسته
۶۰	۲-۹-۳ متغی های مستقل
۶۰	۱-۲-۹-۳ نحوه محاسبه عدم شفافیت سود
۶۱	۲-۲-۹-۳ حساسیت جریان نقدی عملی
۶۲	۳-۹-۳ متغی کنترلی
۶۲	۱۰-۳ روش های آماری و تجزی و تحلی دادهها
۶۲	۱-۱۰-۳ آماره توصیفی
۶۳	۲-۱۰-۳ آزمون نرمال بودن داده ها
۶۳	۳-۱۰-۳ همبستگی بینی متغی ها
۶۳	۴-۱۰-۳ تحلی رگرسیون داده ها
۶۴	فصل چهارم: تحلی یافته ها
۶۵	۱-۴ مقدمه
۶۵	۲-۴ آمار توصیفی داده ها
۶۷	۳-۴ آزمون نرمال بودن داده ها
۶۷	۴-۴ همبستگی بینی متغی ها
۶۸	۵-۴ نتایج آزمون فرضیه های تحقیق
۶۸	۱-۵-۴ نتایج آزمون فرضیه ی اول
۷۰	۲-۵-۴ نتایج آزمون فرضیه ی دوم
۷۱	۳-۵-۴ نتایج آزمون تفاوت فرضیه اول

۷۲	۴-۵-۴- نتایج آزمون تفاوت فرضی دوم
۷۳	۶-۴ خلاصه نتایج تحقیق
۷۴	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات تحقیق
۷۵	۱-۵- مقدمه
۷۵	۲-۵- تحلیلی و تفسیری نتایج آزمون فرضی ها
۷۶	۱-۲-۵- تحلیلی و تفسیری نتایج فرضی اول
۷۶	۲-۲-۵- تحلیلی و تفسیری نتایج فرضی دوم
۷۶	۳-۵- مقایسه نتایج یافته ها با تحقیقات مشابه
۷۶	۴-۵- بحث و نتیجه گیری کلی
۷۸	۵-۵- نتایج جانبی حاصل از تحقیق
۷۸	۶-۵- پیشنهادات تحقیق
۷۹	۷-۵- پیشنهاد برای تحقیقات آینده
۸۰	منابع و ماخذ

فهرست جداول

- جدول ۳-۱ علامت اختصاری و نام متغی‌های انتخابی در تحقیق ۶۲
- جدول ۴-۱ آمار توصیفی متغی‌های تحقیق در شرکت های نمونه ۶۶
- جدول ۴-۲ نتایج آزمون جاکوبرا ۶۷
- جدول ۴-۳ ماتریس همبستگی اسپیمن برای متغی‌های کمی تحقیق ۶۸
- جدول ۴-۴ نتایج آزمون فرضی اول ۶۹
- جدول ۴-۵ نتایج آزمون فرضی دوم ۷۰
- جدول ۴-۶ نتایج آزمون تفاوت میانگین برای فرضی اول ۷۱
- جدول ۴-۷ نتایج آزمون تفاوت میانگین برای فرضی دوم ۷۲
- جدول ۴-۸ خلاصه نتایج تحقیق ۷۳

فهرست شکل ها

- شکل ۳-۱ فلوچارت انتخاب نمونه تحقیق ۵۶
- شکل ۳-۲ مدل مفهومی تحقیق ۵۹

فصل اول: کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

یکی از رفتارهای فرصت جویانه مدیران این است که در نبود شفافیت کامل در سود شرکت ها اقدام به مدیریت سود می کنند، و مدیران انگیزه دارند برای حفظ شغل خود، بخشی از زیان ها را پنهان کنند. این فرایند، یعنی افشاء نکردن زیان های واقعی تا زمان حضور مدیر در شرکت ادامه می یابد. پس از ترک شرکت توسط مدیر، حجم عظیمی از زیان های افشاء نشده وارد بازار شده، به سقوط قیمت سهام منجر می شود.

همچنین جریانات وجه نقد عملیاتی یک شاخص سودآوری با اهمیت است و احتمال کمتری دارد که دستکاری شده باشد، حساسیت جریان نقد بالاتر با ریسک ورشکستگی در ارتباط است، به ویژه از آنجا که سودها نوعاً به عنوان شاخص سودآوری اولیه در نظر گرفته شده، حساسیت جریانات وجه نقد عملیاتی نقش مهمی در سودها بازی می کنند، بنابراین با افزایش نوسان جریانات نقدی این امکان پیش می آید که ریسک کاهش قیمت سهام افزایش یابد، بنابراین در این تحقیق ابتدا بیان مساله، ضرورت انجام تحقیق، فرضیات تحقیق و در نهایت قلمرو تحقیق و... ارائه می شود.

۱-۲- تشریح و بیان مساله

به نظر هسیو و همکاران^۱ (۲۰۰۶) عدم شفافیت سود زمانی پیش می آید که مدیران در طی سال ها مداوم از اقلام تعهدی اختیاری استفاده کنند که این امر منجر به تغییر عمده در هزینه های واحد تجاری و سرمایه گذاری ها می شود. هوتن و همکاران^۲ (۲۰۰۹) معتقدند که در شرایط نبود شفافیت کامل در سود شرکت ها اقدام به مدیریت سود می کنند، و مدیران انگیزه دارند برای حفظ شغل خود، بخشی از زیان ها را پنهان کنند. این فرایند، یعنی افشاء نکردن زیان های واقعی تا زمان حضور مدیر در شرکت ادامه می یابد. پس از ترک شرکت توسط مدیر، حجم عظیمی از زیان های افشاء نشده وارد بازار شده، به سقوط قیمت سهام منجر می شود.

علاوه بر این، در یک محیط گزارشگری غیرشفاف، سرمایه گذاران قادر به شناسایی و کشف پروژه های زیان ده شرکت نیستند. ناتوانی سرمایه گذاران در تمایز بین پروژه های سود ده و زیانده باعث می شود که پروژه های زیان ده ادامه یابد و با گذر زمان زیان دهی آنها افزایش یابد. بازده منفی این

1- Hutton and et al

2- Hsiu and et al

نوع پروژه ها در طول زمان در داخل شرکت انباشت می شود و هنگامی که اطلاعات مربوط به آنها افشا می شود، قیمت سهام به شدت کاهش پیدا خواهد کرد (خان و واتز،^۱ ۲۰۰۹).

میزان اطلاعات منفی که مدیران می توانند انباشت و پنهان کنند، در شرکت های مختلف متفاوت است. علاوه بر این، توانایی ها و فرصت های مدیران برای انباشت و افشا نکردن اخبار منفی، به هزینه ها و منافع آن بستگی دارد برای مثال، در شرایطی که هیچگونه عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه گذاران وجود ندارد، مدیران انگیزه ای برای افشای نامتقارن اطلاعات ندارند، چرا که در چنین شرایطی هزینه های نگهداری و افشا نکردن اخبار منفی بیش از منافع آن خواهد بود، اما در شرایطی که عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه گذاران بالاست، هزینه های افشا نکردن اخبار منفی و انباشت آنها در داخل شرکت، کمتر از منافع آن خواهد بود و بنابراین، مدیران انگیزه پیدا می کنند تا اخبار منفی را داخل شرکت انباشت کرده، آنها را افشا نکنند (سینایی و داودی، ۱۳۸۸).

زمانی که مدیران سود را برای نشان ندادن اخبار بد دستکاری می کنند بنگاه ها بیشتر از ارزش واقعی ارزشگذاری می شوند ولی زمانی که مدیران نمی توانند دیگر اخبار بد را پنهان سازند یک کاهش قیمت قابل توجه روی می دهد (کیم و زهانگ،^۲ ۲۰۱۰). از سوی دیگر وجه نقد از منابع مهم و حیاتی هر واحد اقتصادی است ایجاد توازن بین وجوه نقد موجود و نیازهای نقدی یکی از مهم ترین عوامل سلامت اقتصادی واحد تجاری و تداوم فعالیت آنها است. جریانهای نقدی، در بسیاری از تصمیمات مالی، الگوهای ارزش گذاری اوراق بهادار، روش های ارزیابی طرح های سرمایه ای و ... نقش محوری دارد (نقی نژاد، ۱۳۸۷).

آلمیدا و همکاران^۳ (۲۰۰۴) و بتث و همکاران^۴ (۲۰۰۹) معتقد بودند که شرکت ها با افزایش جریانهای نقدی تمایل دارند وجه نقد را به سرمایه گذاری تبدیل کنند زیرا شوک های مثبت در جریانهای نقدی شاخصی برای بهره وری بیشتر از دارایی ها است.

به نظر فوکندر و وانگ^۵ (۲۰۰۶) وقتی شرکت با حساسیت جریان وجه نقد مواجهه است جریانهای نقدی حالت نرمال خود را از دست می دهد. مستند گشته که جریان وجه نقد عملیاتی یک داده ورودی مهم در ارزیابی بنگاه است بارتچ و همکاران^۶ (۲۰۱۰) نشان دادند که مقیاس های عملکرد خلاصه مانند فروش ها، سودها و جریان وجه نقد عملیاتی دارای ارتباط بیشتری با عملکرد بنگاه است.

1- Khan and Watts
 2- Kim and Zhang
 3- Almeida and et al
 4- Bates and et al
 5- Faulkender and Wang
 6- Barth and et al

یکی از عوامل مهم در مورد حساسیت جریانات نقدی عملیاتی نگهداری اخبار بد می باشد که در این حالت مدیران سعی دارند اخبار بهتر را جایگزین این اخبار کنند که این عامل حساسیت جریانات نقدی را افزایش می دهد (کوتاری^۱، ۲۰۰۹). افزون بر آن بارتچ و همکاران (۲۰۱۰) نشان دادند که جریان وجه نقد عملیاتی اطلاعات فزاینده ای درباره سود دارد و زمانی که اخبار بد به وسیله مدیریت پنهان شده است جریان وجه نقد عملیاتی از آنجایی که احتمال کمتری دارد دستکاری شود می تواند تا قسمتی این اخبار بد را افشا می سازد که این امر منجر به ریسک بیشتر ناشی از قیمت سهام می شود.

از آنجا که جریان وجه نقد عملیاتی یک شاخص سودآوری با اهمیت است و احتمال کمتری دارد که دستکاری شده باشد بنابراین با افزایش نوسان جریانات نقدی این امکان پیش می آید که ریسک کاهش قیمت سهام افزایش یابد (چنگ و همکاران^۲، ۲۰۱۲). کوتاری (۲۰۰۹) ابتدا به این مسئله پرداخت که حساسیت جریان وجه نقد عملیاتی بالاتر با ریسک ورشکستگی در ارتباط است، به ویژه از آنجا که سودها نوعاً به عنوان شاخص سودآوری اولیه در نظر گرفته شده، حساسیت جریانات وجه نقد عملیاتی نقش مهمی در سودها بازی می کنند.

به نظر چنگ و همکاران (۲۰۱۲) حساسیت جریانات نقدی عملیاتی تاثیر بیشتری بر ریسک کاهش قیمت سهام دارد نسبت به عدم شفافیت سود زیرا از آنجایی که جریان وجه نقد عملیاتی یک منبع اطلاعاتی اضافی است و چون جریان وجه نقد عملیاتی دارای اطلاعات بیشتری برای استفاده کنندگان است، حساسیت جریان وجه نقد عملیاتی در آشکار سازی اخبار بد پنهان شده و از سودهای ناشفاف مربوط تر است. از این رو در حالی که شفافیت سود افزایش می یابد، حدود اخبار بد انباشته شده همچنان ثابت می ماند. اما کاهش کمتر در مورد حساسیت جریان وجه نقد عملیاتی منجر به کاهش اخبار بد و ریسک قیمت سهام می شود.

بنابراین با توجه به اهمیت ریسک کاهش قیمت سهام برای سرمایه گذاران این پژوهش به بررسی تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد.

1- Kothari

2- Cheng and et al

۱-۳- ضرورت انجام تحقیق

ضرورت انجام این پژوهش به قرار زیر است:

انگیزه تحقیق ما ناشی از تلاش های تحقیقات دانشگاهی اخیر در زمینه کاهش ناگهانی قیمت سهام است. تحقیقات گسترده ای اذعان داشته اند که عوامل متعددی می تواند منجر به افزایش ریسک کاهش قیمت سهام شوند از جمله این عوامل می توان به عدم شفافیت سود و حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی اشاره کرد. بنابراین در یک محیط گزارشگری غیرشفاف، سرمایه گذاران قادر به شناسایی و کشف پروژه های زیان ده شرکت نیستند. ناتوانی سرمایه گذاران در تمایز بین پروژه های سود ده و زیانده باعث می شود که پروژه های زیان ده ادامه یابد و با گذر زمان زیان دهی آنها افزایش یابد.

علاوه بر این، وجه نقد از منابع مهم و حیاتی هر واحد اقتصادی است و ایجاد توازن بین وجوه نقد موجود و نیازهای نقدی یکی از مهم ترین عوامل سلامت اقتصادی واحد تجاری و تداوم فعالیت آنها است. جریانهای نقدی، در بسیاری از تصمیمات مالی، الگوهای ارزش گذاری اوراق بهادار و...، نقش محوری دارد همچنین حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی منجر به ریسک کاهش قیمت سهام می شود، بنابراین با توجه به نقش حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی و عدم شفافیت سود در ارتقاء ریسک کاهش قیمت سهام این پژوهش سعی دارد به این سوال پاسخ دهد که آیا حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی و عدم شفافیت سود بر ریسک کاهش قیمت سهام تاثیر دارد یا خیر؟

۱-۴- پرسش تحقیق

مطالعات اولیه و بررسی متون نظری موجود و مطالب ارائه شده در قسمت تشریح و بیان مسئله سوالات متعددی را به ذهن متبادر می کند. در تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به پرسش های زیر به عنوان سوالات اصلی این تحقیق هستیم:

- ۱- عدم شفافیت سود چه تاثیری بر ریسک کاهش قیمت سهام دارد؟
- ۲- حساسیت جریانهای نقدی عملیاتی چه تاثیری بر ریسک کاهش قیمت سهام دارد؟

۱-۵- اهداف تحقیق

۱-۵-۱- اهداف علمی تحقیق

هدف کلی این تحقیق بررسی تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. جهت دستیابی به این هدف کلی، آن را به اهداف جزئی ذیل تفکیک و در طول انجام تحقیق، این اهداف پیگیری می شود:

- ۱- تبیین تاثیر عدم شفافیت سود بر ریسک کاهش قیمت سهام
- ۲- تبیین تاثیر حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام.

۱-۵-۲- اهداف کاربردی تحقیق

اولین کاربرد هر تحقیق جنبه نظری و توسعه رشته مورد تحقیق می باشد که زمینه لازم را برای توسعه تئوری های آن رشته و حرکت به سمت سیستم های سازگارتر و کاراتر را مهیا می سازد اما نتایج این تحقیق با توجه به هدف کلی آن میتواند برای گروه های زیر مفید واقع شود:

- ۱- تحلیل گران مالی: نتایج این تحقیق می تواند جهت تحلیل شرکت هایی که دارای حساسیت جریانات نقدی عملیاتی و عدم شفافیت سود هستند، مفید واقع شود.
- ۲- سرمایه گذاران و سازمان بورس اوراق بهادار: ریسک کاهش قیمت سهام هم برای مدیران شرکت ها و هم برای سرمایه گذاران حائز اهمیت خاصی است. بنابراین اخذ بهترین سیاست در مورد سرمایه گذاری در شرکت هایی که عدم شفافیت سود و حساسیت جریانات نقدی عملیاتی هستند، حائز اهمیت است.
- ۳- بانک ها و اعتبار دهندگان : به دلیل اهمیت ریسک کاهش قیمت سهام نتایج تحقیق حاضر می تواند برای ارائه اعتبار به وسیله اعتباردهندگان مفید واقع شود.

۱-۶- تبیین فرضیه های تحقیق

با تعمق در تحقیقات انجام شده در دنیا جهت پاسخگویی به پرسش های مطرح شده و دستیابی به هدف تحقیق، فرضیه های زیر تدوین شده است:

- ۱- عدم شفافیت سود بر ریسک کاهش قیمت سهام تاثیر دارد.
- ۲- حساسیت جریانات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام تاثیر دارد.

۱-۷- قلمرو تحقیق

۱-۷-۱- قلمرو موضوعی تحقیق

قلمرو موضوعی تحقیق حاضر، بررسی تاثیر عدم شفافیت سود و حساسیت جریان‌ات نقدی عملیاتی بر ریسک کاهش قیمت سهام می باشد.

۱-۷-۲- قلمرو زمانی انجام تحقیق

قلمرو زمانی انجام تحقیق از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۰ در نظر گرفته شده است.

۱-۷-۳- قلمرو مکانی تحقیق

اطلاعات مورد نیاز این نوشتار مربوط به شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار است و به دلیل جامعیت و سهولت دسترسی به بورس اوراق بهادار قلمرو مکانی این تحقیق تهران می باشد.

۱-۸- تعریف مفاهیم و متغیرهای تحقیق

عدم شفافیت سود:

عدم شفافیت سود به عنوان ممانعت عمدی از دسترسی به یک سود شفاف می باشد، ارائه نادرست سود یا ناتوانی بازار در کسب اطمینان از کفایت کیفیت سود ارائه شده منجر به عدم شفافیت سود می شود (چنگ و همکاران، ۲۰۱۲).

ریسک کاهش قیمت سهام:

ریسک کاهش قیمت سهام عبارت است از ریسکی که سرمایه گذار با آن مواجهه شده و باعث کاهش قیمت سهام او در آینده می شود (همان منبع).

ریسک جریان‌ات نقد عملیاتی:

عبارت است از انحراف استاندارد جریان وجه نقد ناشی از فعالیت های عملیاتی طی ۵ دوره قبل از سال مورد نظر می باشد (همان منبع).

اندازه شرکت:

معیارهای مختلفی برای اندازه‌گیری متغیر «اندازه شرکت» وجود دارد که عبارتند از: مقدار کل دارایی - ها، میزان فروش و تعداد کل کارکنان. در این تحقیق اندازه شرکت با استفاده از \ln مقدار فروش محاسبه می‌شود.

نرخ بازده دارایی ها:

این متغیر از تقسیم سود خالص به کل دارایی های پایان دوره بدست می آید.

۹-۱- ساختار کلی تحقیق

تحقیق حاضر در پنج فصل ارائه خواهد شد:

در فصل اول ما به بیان مساله، ضرورت و اهمیت انجام تحقیق، اهداف علمی و کاربردی تحقیق و به صورت خلاصه به بیان چارچوب نظری و تعاریف واژهها و اصطلاحات تخصصی بکار رفته در تحقیق پرداختیم.

در فصل دوم ضمن مروری فشرده بر ادبیات موضوع تحقیق و مبانی نظری، سوابق داخلی و خارجی انجام شده در این زمینه مورد بررسی قرار میگیرد.

در فصل سوم اختصاص دارد به روش شناسی تحقیق شامل توضیحات در زمینه جامعه و نمونه آماری، روش تحقیق و روش تجزیه و تحلیل دادهها و در آخر فصل سوم به تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق و روش آماری آزمون فرضیات خواهیم پرداخت.

در فصل چهارم به تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیههای تحقیق توسط روشهای آماری مناسب پرداخته خواهد شد.

در فصل پنجم ضمن بیان خلاصهای از موضوع تحقیق و روش تحقیق، نتایج آزمون فرضیات تحلیل خواهد شد. همچنین پیشنهاداتی که میتواند در تحقیقات آتی مورد استفاده قرار گیرد، ارائه میشود.

۱۰-۱- خلاصه فصل

در انجام هر پژوهشی یکی از مهمترین بخشها، ارائه طرح تحقیق (کلیات) مناسب میباشد. در این فصل سعی شده تا با بیان قسمتهای مختلف مطالعه انجام شده، طرحی از آن ارائه گردد. بدین منظور، در این فصل با بیان مقدمهای کلیات طرح تحقیق مشخص گردیده و در ادامه به بیان مسئله و چارچوب نظری، اهداف علمی و کاربردی تحقیق، دلایل و ضرورت انجام تحقیق و فرضیات پرداخته شده است. در انتها تعاریف واژگان کلیدی و ساختار کلی تحقیق ارائه شده است.